

Jaarthema-activiteit 2018-2019

Door dik en dun

Het grote geluksonderzoek

Inleiding

Doelgroep

-12

Locatie

Kan zowel binnen als buiten, eventueel op een plaats met veel voorbijgangers.

Doel van het spel

Emoties bespreekbaar maken, inlevingsvermogen en zelfreflectie stimuleren.

Duur

2-3 uur

Aantal begeleiders

Minstens 3

Aantal deelnemers

Maximum 30

Materiaallijst

- Dobbelstenen (bijlage)
- Verkleedkleden wetenschappers
- Kaartjes (bijlage)
- Lijst met kleine spelletjes: Dikke Bertha, kiekeboe, ...
- Sjabloon 'brief aan de minister' (bijlage)
- Papier en pennen
- Plakband/lijm
- Papiertjes met (personeels)nummers (1 - ...)

Spelverloop

Klaarzetten en voorbereiden

- Dobbelstenen uitknippen en plakken
- Kaartjes uitknippen
- Lijst maken met korte spelletjes
- Afdrukken brief naar de minister
- Verkleden als wetenschappers

Speluitleg

Inkleding:

Je leden zijn wetenschappers die door de minister van volksgezondheid werden gevraagd om op onderzoek te gaan in dorp/stad X. De minister heeft namelijk gemerkt dat er kindjes/mensen zijn die zich niet zo goed voelen. De wetenschappers moeten nu alle problemen in kaart brengen en oplossingen zoeken.

Concept:

Je leden gooien met twee dobbelstenen (zie bijlage). Op de ene dobbelsteen staat een emotie/kleur, op de andere dobbelsteen staan contexten. Als je leden een combinatie (emotie – context) gooien die nog niet aan bod is gekomen, mogen ze het kaartje van deze combinatie omdraaien. Op dat kaartje staat een opdracht of een verhaal.

Bij elke situatie moeten je leden in kleine groepjes of in één grote groep zoeken naar een goede manier van reageren. Zo kunnen ze bijvoorbeeld op pad gaan om aan andere mensen te vragen wat een goede reactie zou zijn op de situatie.

Als één van de dobbelstenen op het vakje 'spel' landt, dient er opnieuw te worden gedobbeld. Als de beide dobbelstenen 'spel' aangeven, is het tijd voor een spelletje.

Alle combinaties moeten gevonden worden om de minister tevreden te stellen. Als een kaartje 'voldaan' is, kan je het op het lege sjabloon voor de brief plakken (zie bijlage).

CATEGORIE 1 = EMOTIES (per emotie een kleur)

- Paars = angst
- Rood = boos
- Blauw = verdriet

CATEGORIE 2: CONTEXTEN

- Thuis
- School
- KLJ

Groepsindeling

Voor elke opdracht maak je best nieuwe groepjes. Dat kan je doen door aan het begin van het spel elke 'wetenschapper' een personeelscode (nummer) te geven. Voor elke opdracht die in kleine groepjes wordt uitgevoerd, trek je de nummers die samenwerken.

Verloop van het spel

ANGST

1. Thuis

Op het kaartje staat: 'Je wordt wakker omdat je kleine broertje aan het huilen is. Hij heeft een nachtmerrie gehad. Wat doe je nu best?'

- Vraag aan de groep wat ze in deze situatie zouden doen. Mogelijke antwoorden zijn: troosten, zeggen dat iedereen wel eens bang is, een knuffel geven, ...
- Als de groep het eens is over het juiste antwoord, spelen we het spelletje 'zakdoek leggen' om het broertje te troosten.

2. Op school

Op het kaartje staat: 'Jonas komt thuis na school en is erg verdrietig. Hij wilt de volgende dag niet meer naar school. Wanneer papa vraagt wat er aan de hand is, zegt hij "iemand heeft gezegd dat ik een lelijke broek aanheb en nu ben ik bang dat ze me morgen ook gaan uitlachen." Wat zouden jullie doen/zeggen als je de papa bent?'

- Laat je leden in kleine groepjes nadenken over hoe ze deze situatie zouden aanpakken. Eventueel kunnen ze ook hulp vragen aan voorbijgangers.
- Bespreek daarna de antwoorden van alle groepjes en kom samen tot een oplossing.
  - Wat je niet zegt: 'Dat kindje is dom, trek je er maar niets van aan.'
  - Wat je wel kan zeggen: 'Dat is niet lief van dat kindje. Ik begrijp dat je nu verdrietig bent. Wat kunnen we doen om te zorgen dat je morgen niet meer zo bang bent om naar school te gaan?'

3. Op de KLJ

Op het kaartje staat: 'Op kamp is er een kindje dat erg veel heimwee heeft. Je ziet dat het meisje vaak niet meespeelt of tijdens het eten aan het wenen is. Denk eens na over hoe jij kan helpen om het meisje toch een fijn kamp te laten hebben. Je kan dit voordoen in een klein toneeltje.'

- Laat je leden in kleine groepjes eerst even nadenken over wat ze kunnen doen om het meisje te helpen. Daarna spelen ze om de beurt na wat ze zouden doen in een kort toneeltje/rollenspel.
- Nadien vat je even samen wat er uit alle toneeltjes naar boven kwam.

BOOSHEID

1. Thuis

Op het kaartje staat: 'Marieke is boos omdat zij niet mee mag naar de winkel met haar oudere zus. Nu wil ze haar speelgoed niet opruimen en begint ze te roepen dat ze boos is. Wat kan je als mama het best zeggen tegen Marieke?'

- Drie verschillende leiders nemen de rol van mama in en spelen een mogelijke reactie na:
  - a) Mama moet Marieke gelijk geven, alleen zo zal ze minder boos zijn. Daarna zal ze haar speelgoed wel opruimen.
  - b) Mama moet Marieke straffen omdat ze niet luistert naar haar en haar verplichten om het speelgoed op te ruimen.
  - c) Mama moet tegen Marieke zeggen dat Marieke best boos mag zijn en kan haar uitleggen waarom ze niet mee kan naar de winkel. Maar ze moet haar speelgoed nu wel opruimen.'
- Bespreek welk antwoord je leden het beste lijkt en waarom (juiste antwoord is C). Benadruk dat iedereen even boos mag zijn en dat het dan belangrijk is om naar elkaar te luisteren.

2. Op school

Op het kaartje staat: 'Wanneer je tijdens de wiskundeles je oefeningen af hebt, mag je een spelletje spelen op de computer. Je werkt hard door aan je oefeningen, maar wanneer je klaar bent, zie je dat alle computers al bezet zijn. Verdorie, je hebt speciaal zo snel doorgewerkt! Je bent erg boos. Wat zou jij tegen jezelf zeggen om terug rustig te worden?'

- Laat je leden individueel nadenken over wat hen rustig zou maken. Je kan hen eventueel een korte brief laten schrijven naar zichzelf. Daarna kan je overlopen wat iedereen zou doen/geschreven heeft.

3. Op de KLJ

Op het kaartje staat: 'Je bent aan het voetballen en plots duwt één van de andere leden je heel hard op de grond om zo te bal te krijgen. Je valt en bezeert je knie. Je bent heel boos en wilt het kindje zelf op de grond duwen. Gelukkig weet je dat dat niet de beste oplossing is. Wat is wel de beste oplossing in deze situatie?'

- Laat je leden in kleine groepjes nadenken over hoe ze deze situatie zouden aanpakken. Eventueel kunnen ze ook hulp vragen aan voorbijgangers.
- Daarna bespreek je de antwoorden van alle groepjes en kom je samen tot een oplossing.

VERDRIET

1. Thuis

Op het kaartje staat: 'Van sommige kinderen zijn de ouders gescheiden. Misschien kennen jullie wel kindjes bij wie de mama en papa niet meer samen zijn? Hoe reageren deze kinderen hierop en wat doe jij als ze verdrietig zijn? Maak een 'lijstje met tips' over wat je kan doen/zeggen wanneer iemand verdrietig is hierom.'

- Laat je leden per twee samen een lijstje maken met dingen die je kan doen/zeggen wanneer iemands ouders gescheiden zijn en daar droevig om is. Als er kindjes zijn die zelf gescheiden ouders hebben, kan je hen laten nadenken wat hen helpt/geholpen heeft om minder verdrietig te zijn.
- Overloop een aantal lijstjes in grote groep. Laat eventueel kinderen wiens ouders gescheiden zijn zelf aan het woord (indien ze dit willen).

2. Op school

Op het kaartje staat: 'Op de speelplaats zie je Hanne zitten, een meisje uit het tweede leerjaar. Ze is aan het wenen. Wanneer je vraagt wat er aan de hand is, legt ze je uit dat ze al de hele dag niet mag meespelen. Denk na over wat jij zou doen en beeld het uit in een toneeltje.'

- Laat je leden in kleine groepjes nadenken over wat ze kunnen doen om het meisje te helpen. Daarna spelen ze om de beurt na wat ze zouden doen in een kort toneeltje/rollenspel.
- Vat samen wat er uit alle toneeltjes naar boven kwam.

3. Op de KLJ

Op het kaartje staat: 'Na de KLJ rijdt je buurjongen mee naar huis met de auto. In de auto begint hij te huilen en vertelt hij dat de KLJ stom was omdat hij verloren had met het spel. Wat zou jij hem zeggen?'

- Laat je leden in kleine groepjes nadenken over hoe ze deze situatie zouden aanpakken. Eventueel kunnen ze ook hulp vragen aan voorbijgangers.
- Daarna bespreek je de antwoorden van alle groepjes en kom je samen tot een oplossing.

Speleinde

Als alle kaartjes verdiend zijn, kan de brief naar de minister worden opgemaakt (zie bijlage). Alle kaartjes kunnen achteraan de brief geplakt worden. Eventueel kan je de leden ook vragen of ze kunnen achterhalen welke emotie achter welke kleur zit. Schrijf het mee op de achterkant van de brief.

Voor je de brief verstuurt, moeten de wetenschappers nog drie tips of adviezen formuleren voor de minister: wat hebben ze geleerd uit het spel? Deze tips kan je invullen op de brief.

Tip: Koppel volgende activiteit nog even terug wat de reactie was van de minister, zo is de cirkel rond.

Evaluatie

Lachen maar!

Vraag aan je leden hoe leuk/leerrijk ze deze activiteit vonden. Des te leuker de activiteit, des te breder hun glimlach.

Nadien kan je vragen wat ze goed vonden, en waar ze nog verbetering zien/wat ze graag anders hadden gedaan.

Bijlage 1: Situatie-kaartjes

Thuis

Je wordt wakker omdat je kleine broertje aan het huilen is. Hij heeft een nachtmerrie gehad. Wat doe je nu best?

Op school

Jonas komt thuis na school en is erg verdrietig. Hij wilt de volgende dag niet meer naar school. Wanneer papa vraagt wat er aan de hand is zegt hij 'iemand heeft gezegd dat ik een lelijke broek aanheb en nu ben ik bang dat ze me morgen ook gaan uilfachen'. Wat zouden jullie doen/zeggen als je de papa bent?

Op de KLJ

Op kamp is er een kindje dat erg veel heimwee heeft. Je ziet dat het meisje vaak niet meespeelt of tijdens het eten aan het wenen is. Denk eens na over hoe jij kan helpen om het meisje toch een fijn kamp te laten hebben? Je kan dit voordoen in een klein toneeltje.

Thuis

Marieke is boos omdat ze niet mee mag naar de winkel met haar oudere zus. Nu wil ze haar speelgoed niet opruimen en begint ze te roepen dat ze boos is. Wat kan je als mama het best zeggen tegen Marieke?

Op school

Wanneer je tijdens de wiskundeles je oefeningen af hebt, mag je een spelletje spelen op de computer. Je werkt hard door aan je oefeningen maar wanneer je klaar bent, zie je dat alle computers al bezet zijn. Verdorie, je hebt speciaal zo snel doorgewerkt! Je bent erg boos. Wat zou jij tegen jezelf zeggen om terug rustig te worden?

Op de KLJ

Je bent aan het voetballen en ineens duwt een van de andere leden je heel hard op de grond om zo de bal te krijgen. Je valt en bezeert je knie. Je bent heel boos en wilt het kindje zelf op de grond duwen. Gelukkig weet je dat dat niet de beste oplossing is. Wat is wel de beste oplossing in deze situatie?

Thuis

Van sommige kinderen zijn de ouders gescheiden. Misschien kennen jullie wel kindjes bij wie de mama en papa niet meer samen zijn? Hoe reageren deze kinderen hierop en wat doe jij als ze verdrietig zijn? Maak een 'lijstje met tips' over wat je kan doen/zeggen als iemand verdrietig is hierom.

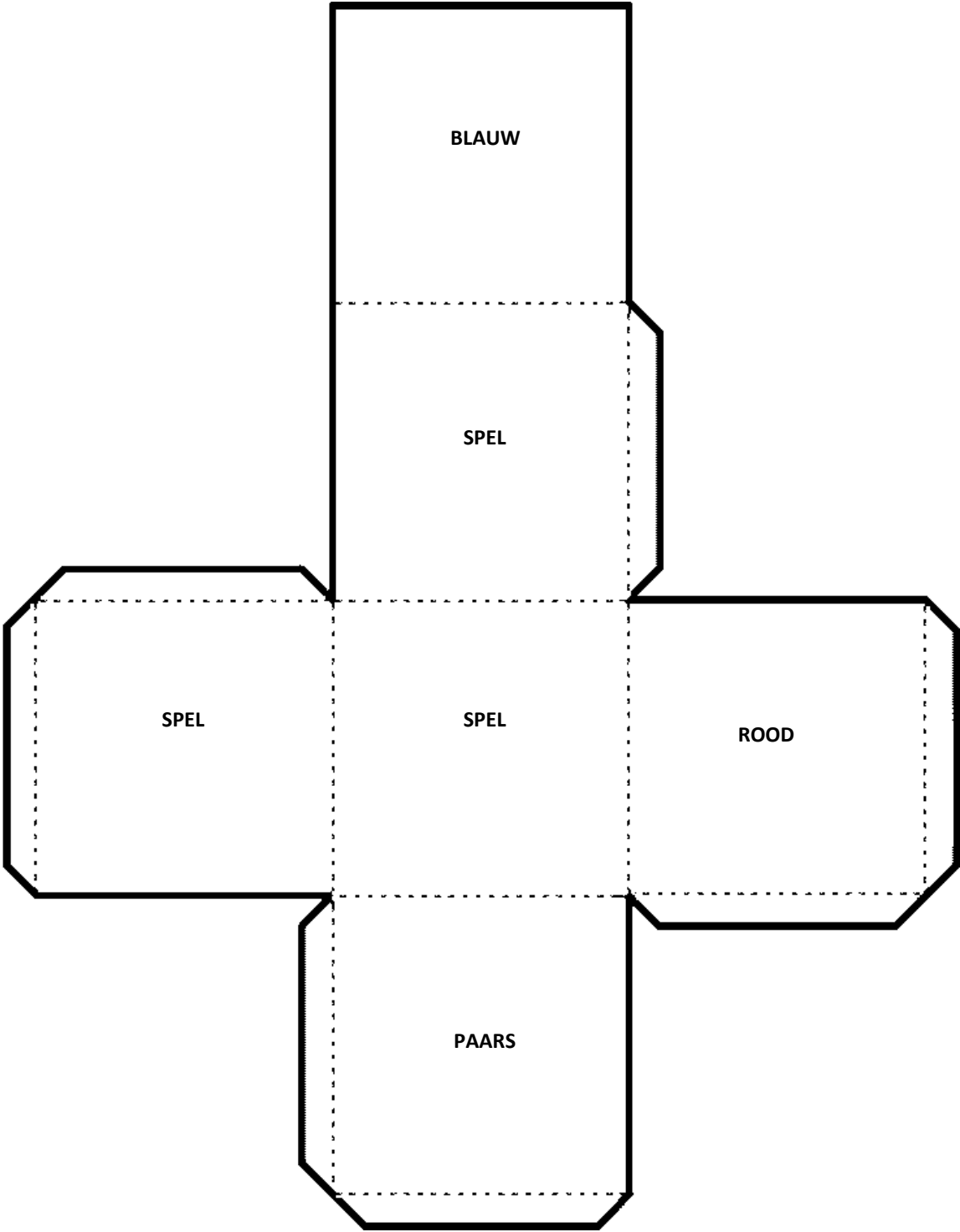
Op school

Op de speelplaats zie je Hanne zitten, een meisje uit het tweede leerjaar. Ze is aan het wenen. Wanneer je vraagt wat er aan de hand is, legt ze je uit dat ze al de hele dag niet mag meespelen. Denk na over wat jij zou doen en doe het voor in een toneeltje.

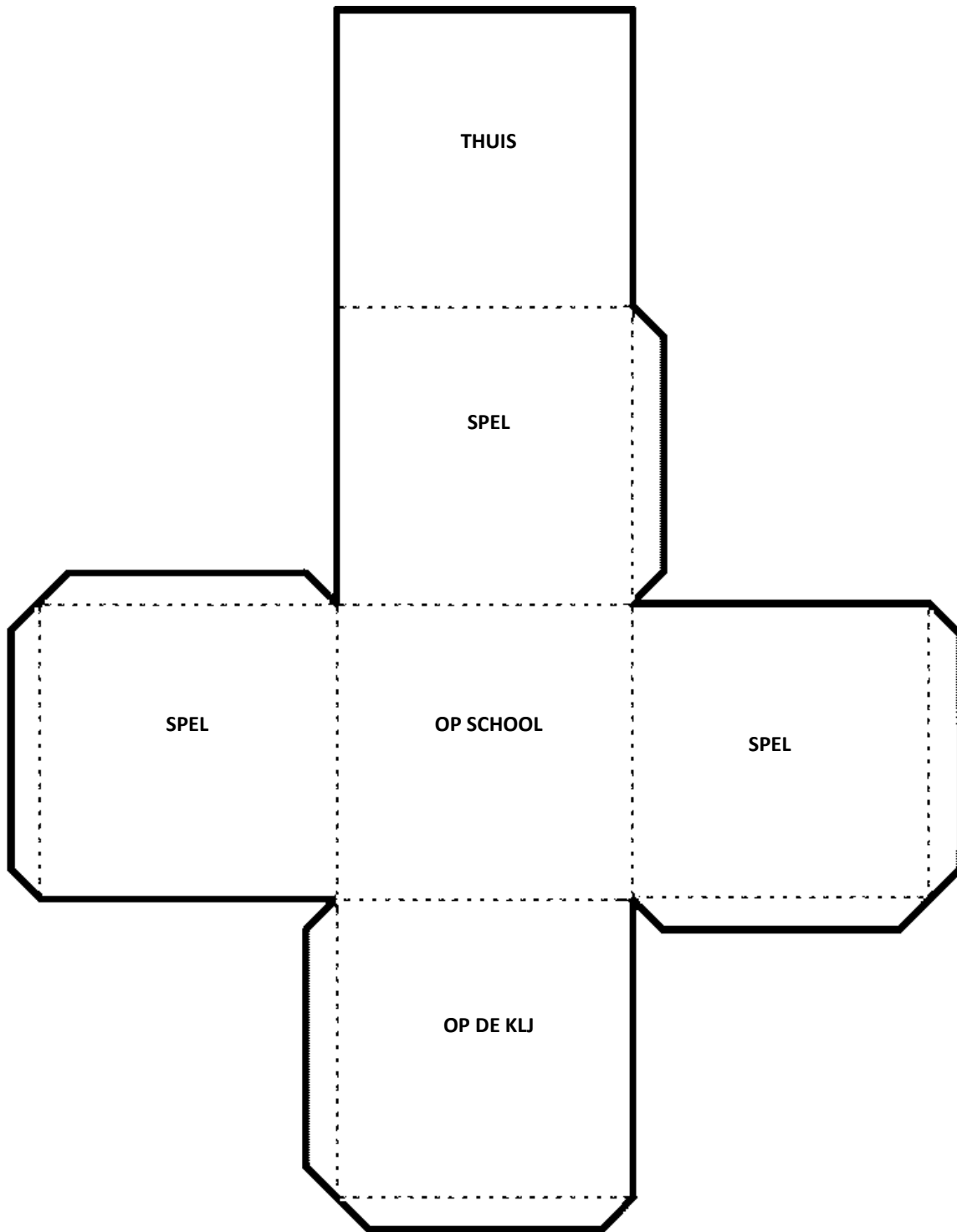
Op de KLJ

Na de KLJ rijdt je buurjongen mee naar huis met de auto. In de auto begin hij te huilen en vertelt hij dat de KLJ stom was omdat hij verloren had met het spel. Wat zou jij hem zeggen?

Bijlage 2: dobbelstenen

Bijlage 2: Brief aan de minister

Beste minister van volksgezondheid,

Wij van KLJ deden onderzoek in ...

We vonden veel voorbeelden van kindjes die zich soms niet zo goed in hun vel voelen. We hebben de voorbeelden achteraan op de brief opgeplakt.

We hebben goed nagedacht over hoe we kunnen omgaan met kindjes die zich niet goed voelen. We zouden graag deze drie tips geven:

1.

2.

3.

Vriendelijke groeten van de leden van KLJ